

Sygn. akt I C 3178/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodnicząca: SSR Agnieszka Leszkiewicz

Protokolant: Anetta Czerchawska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2018 roku w S.

sprawy z powództwa **K. S.**

przeciwko **Wspólnocie Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w S.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego ewentualnie o ograniczenie

I. oddała oba powództwa;

II. nie obciąża powoda kosztami postępowania.

Sygn. akt I C 3178/16

UZASADNIENIE

Powód **K. S.** wniósł w dniu 02.12.2016 r. przeciwko pozwanemu **Wspólnocie Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w S.** pozew o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Słupsku z dnia 16.12.2014 r. opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 20.06.2016 r. oraz o zabezpieczenie powództwa do czasu prawomocnego zakończenia procesu i zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu pozwu powód powołał się na okoliczność, iż w sprawie I C 2395/15 została zawarta ugoda, na mocy której inna osoba zobowiązała się do spłaty zadłużenia objętego pozvem w sprawie pierwotnie zarejestrowanej pod sygn. akt I INc 6861/14 - na skutek zawartej ugody między stronami. Powód wskazywał, iż egzekucja została wszczęta przeciwko niemu, podczas gdy kto inny zobowiązany jest do zapłaty.

Pozwany **Wspólnota Mieszkaniowa (...) przy ul. (...) w S.** w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż zarzuty pozwu nie mogą być uwzględnione gdyż roszczenia powoda nie są adekwatne do wskazanej przez niego podstawy prawnej. Nadto wskazał, iż powód w sprawie I Nc 6861/14 nie złożył sprzeciwu od nakazu zapłaty, dlatego wniesienie powództwa przeciw egzekucyjnego zawierającego zarzuty meteoryczne są bezprzedmiotowe i przeciwdziałające skutkom prawomocności orzeczenie. Wskazał, iż wobec tego, iż powód nie dokonał dobrowolnej zapłaty wszystkich należności wynikających z tytułu wykonawczego i kosztów postępowania klauzulowego zainicjował on postępowanie egzekucyjne. Zasadne okazało się prowadzenie egzekucji ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu powoda z uwagi na brak skuteczności innych form egzekucji. Dodał, iż odpowiedzialność powoda z A. S., R. S. i B. S. jest solidarna powodująca, że pozwany jako wierzyciel ma prawo żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie

wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. Zawarcie umowy z A. S. nie wyłączyło możliwości prowadzenia egzekucji do powoda.

Powód, pismem procesowym z dnia 29.03.2017 r. podtrzymał żądanie pozwu oraz wniosł **o ewentualne ograniczenie** w stosunku do powoda wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 16.12.2014 r. w sprawie o sygnaturze akt: I Nc 6861/14. opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 20.06.2016 r. poprzez zastrzeżenie powodowi powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na wyłączenie jego odpowiedzialności do momentu upływu terminu płatności ostatniej raty, wskazanego w ugodzie zawartej przez pozwanego z A. S. w dniu 14.09.2016 r. przed Sądem Rejonowym w Słupsku w sprawie o sygnaturze akt: I C 2395/15.

Pozwana, w treści pisma z dnia 04.05.2017 r. podniosła, iż A. S. wbrew treści zawartej ugody sądowej i wcześniejszym deklaracjom nie wywiązuje się z realizacji obowiązków określonych ugodą sądową, dlatego pozwany wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności sądowej ugodzie – w części. Zgodnie z treścią ugody, nie realizowanie przez powoda treści zawartej ugody spowodowało natychmiastową wymagalność całości zadłużenia.

Sąd ustalił, co następuje:

K. S., A. S., R. S. i B. S. w skutek dziedziczenia stali się współwłaścicielami właścicielami lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) (**bezsporne**).

Sąd Rejonowy w Słupsku nakazem zapłaty z dnia 16.12.2014 r. w postępowaniu upominawczym nakazał K. S., A. S., R. S. i B. S. zapłacić solidarnie Wspólnocie Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w S. kwotę 15.960,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 01.12.2014 r. do dnia zapłaty.

W dniu 13.08.2015 r. Sąd Rejonowy w Słupsku opatrzył nakaz zapłaty w klauzulę wykonalności. K. S. złożył wniosek o doręczenie nakazu zapłaty oraz skargę na postanowienie w przedmiocie nadania nakazowi klauzuli wykonalności.

A. S. w dniu 22.10.2015 r. złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenie sprzeciwu, uchylenie klauzuli wykonalności oraz sprzeciw.

Postanowienie z dnia 03.11.2015 r. Sąd Rejonowy w Słupsku zmienił postanowienie wydane przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego w Słupsku w dniu 13.08.2015 roku o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego w Słupsku w dniu 16.12.2014 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 6861/14 przeciwko pozwanym K. S. i A. S. w ten sposób, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności wobec nich oddalił.

Sąd Rejonowy w Słupsku w dniu 20 czerwca 2016 r. nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 16.12.2014 r. jako prawomocnemu do co K. S..

W dniu 28.09.2016 r. A. S. na mocy ugody sądowej zobowiązał się zapłacić Wspólnocie Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w S. kwotę 11.500, 00 zł. (pkt. 1 ugody)

W pkt. 2 ugody określono, iż A. S. zapłaci wymagalną należność w 24 ratach. W pkt. 5 ugody ustalono, iż w braku terminowej i pełnej wysokości wpłaty jakichkolwiek 2 rat, spowoduje natychmiastową wymagalność całego pozostałego do spłaty zadłużenia. W pkt. 8 ugody wskazano, że A. S. odpowiada solidarnie za zapłatę kwoty określonej w ugodzie, sprecyzowanej co do terminu płatności w pkt.2 ugody - z K. S., R. S. i B. S..

Postanowieniem z dnia 28.09.2016 r. Sąd Rejonowy w Słupsku umorzył postępowanie I C 2395/15 prowadzone przeciwko A. S..

W dniu 16.05.2017 r. Sąd Rejonowy w Słupsku nadał klauzulę wykonalności ugodzie sądowej z dnia 28.09.2016 r. co do pkt.1,2 i 5.

dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 36 akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku, orzeczenie o nadaniu klauzuli wykonalności. - 44 akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku , wniosek K. S. o doręczenie nakazu zapłaty i skarga na postanowienie w przedmiocie nadania nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności wraz z załącznikami – k. 48 – 58 akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku, wniosek A. S. o przywrócenie terminu zawitego k.- 60-62v akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku, postanowienie z dnia 03.11.2015 r. akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku, tytuł egzekucyjny w aktach komorniczych Km 2516/16, ugoda sadowa z dnia 28.09.2016 r. k. 193 akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku, Postanowienie z dnia 28.09.2016 r. k – 194 akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku, tytuł egzekucyjny k. 193 akt I C 2395/15 Sądu Rejonowego w Słupsku;

A. S. na poczet zadłużenia wynikające z treści ugody wpłacił w dniu 14.10.2016 r. kwotę 479,19 zł 1 dniu 15.11.2016 r. kwotę 479,16 zł, w dniu 19.12.2016 r. kwotę 479,16 zł, w dniu 14.06.2017 r. kwotę 479,16 zł, w dniu 02.08.2017 r. kwotę 479,16 zł oraz w dniu 02.10.2017 r. kwotę 479,16 zł, w dniu 29.11.2017 r. kwotę 479,16 zł.

dowód: rozliczenie wpływów na poczet zadłużenia k. 196- 198.

Aktem notarialnym repertorium A numer (...) A. S. darował swojemu bratu B. S. cały swój udział we własności lokalu mieszanego przy ul. (...) w S. wraz z prawem związanym jego własnością.

Postanowieniem z dnia 31.01.2017 r. sąd Rejonowy w Słupsku w sprawie I Ns 387/16 dokonał działu spadku i w pkt. 2 postanowienia (zgodny podział) przyznał udział K. S. w wysokości ¼ udziału w nieruchomości przy ul. (...) na własność brata R. S. – bez spłat i dopłat.

dowód: postanowienie z dnia 31.01.2017 r. k. 83

K. S. posiada spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przy ul. (...) w S..

dowód: wydruk z księgi wieczystej nr (...) k. 43-47

Na podstawie tytułu wykonawczego z dnia 20.06.2016 r. toczy się postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym w S. J. M., z wniosku wierzyciela – Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w S. przeciwko dłużnikowi K. S..

dowód: dokumenty z akt komorniczych km 2516/16

Wspólnota Mieszkaniowa (...) przy ul. (...) w S. ograniczyła żądanie egzekucyjne w związku z uiszczonymi wpłatami przez A. S. – zaliczając je na poczet zadłużenia głównego.

dowód: pismo wierzyciela k. 189

Sąd zważył, co następuje:

Oba powództwa (główne oraz zgłoszone później powództwo ewentualne) podlegały oddaleniu w całości.

Powód wytoczył powództwo przeciwegzekucyjne i oparł je na treści art. **840k.p.c.** w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia powództwa: „§ 1. Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności **w całości** lub części albo **ograniczenia**, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które

nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd stwierdził na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy – w szczególności w załączonych w aktach Sądu Rejonowego Słupsku – sygn. akt. I C 2395/15, iż nakaz zapłaty z dnia 16.12.2014 r. został wydany przez Sąd Rejonowy Słupsku w dniu 26.05.2015 r. m. in. co do K. S., na skutek pozwu wniesionego w dniu 01.12.2014r. (data wpływu), została mu nadana klauzula wykonalności co do powoda K. S. w dniu 20.06.2016 r. Następnie wskutek złożonego przez pozwanego wniosku wszczęte zostało przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupsku J. M. postępowanie egzekucyjne.

Znamienne w niniejszej sprawie jest to, iż powód domagał się uchylecia tytułu wykonawczego wykonalności wskazując, iż pomiędzy jego bratem A. S. a Wspólnotą Mieszkaniową (...) przy ul. (...) w S., doszło do zawarcia ugody sądowej z dnia 28.09.2016 r., na mocy której A. S. zobowiązał się zapłacić kwotę 11.500, 00 zł. Jednakże uszło uwadze powoda, iż w pkt. 8 ugody ustalono, iż solidarnie odpowiadają za zapłatę kwoty 11.500,00 zł (w terminach wskazanych w pkt.2 ugody) zarówno A. S. jak i **K. S.**, R. S. i B. S. - wobec których został wydany prawomocny nakaz zapłaty w sprawie I Nc 6861/14. Podkreślenia wymaga, iż ze względu na fakt, że A. S. nie wywiązywał się z warunków ugody, a zgodnie z jej treścią „ Brak terminowej i w pełnej wysokości wpłaty jakichkolwiek 2 rat wskazanych w pkt. 2 ugody, powoduje natychmiastową wymagalność całego pozostałego do spłaty zadłużenia”. Wpłaty dokonane przez A. S. na poczet zadłużenia - nie były terminowe i regularne –co wynika z karty wpłat załączonej przez pozwanego (k. 196-198). Dlatego należność wynikająca z treści ugody stała się natychmiast wykonalna.

W niniejszej sprawie tytułem egzekucyjnym, któremu nadano następnie klauzulę wykonalności jest orzeczenie pochodzące od sądu – nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 16.12.2014 **a zatem korzystą ono z powagi rzeczy osądzonej**, sygn. akt I Nc 6861/14,

Od tego orzeczenia przysługiwał pozwanemu środek zaskarżenia – w pierwszej kolejności sprzeciw od nakazu zapłaty - jak ustalił Sąd - powód K. S. nie złożył sprzeciwu i tym samym nakaz zapłaty co do niego uprawomocnił się.

Sąd zważył zatem, iż powództwo przeciwegzekucyjne ma służyć do merytorycznej obrony dłużnika przed egzekucją. Podstawami powództwa opozycyjnego mogą być zarówno kwestionowanie istnienia tytułu egzekucyjnego, jak i okoliczności związane z nadaniem mu klauzuli wykonalności. Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co w doktrynie rozumie się zaprzeczenie przez dłużnika obowiązku spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym.

Dłużnik nie może w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny (por. m.in. wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, z. 11, poz. 222), ale może przeczyć treści innych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (res iudicata) czy zawisłość sporu (lis pendens), m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego, bankowego tytułu egzekucyjnego (por. postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 78/03, Prok. i Pr.-wkł. 2004, nr 6, poz. 36, por. również Komentarz do art. 840 k.p.c., Olimpia Marcewicz, Lex on line).

W uzasadnieniu uchwały z dnia 21 lipca 2010 r., III CZP 47/10, LEX nr 585109, Sąd Najwyższy podkreślił, że stan powagi rzeczy osądzonej pociąga za sobą m.in. skutek w postaci prekluzji materiału procesowego (faktycznego) sprawy, co oznacza, że z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia merytorycznego zarzuty, których podstawą są okoliczności istniejące już w czasie postępowania - przed wydaniem wyroku, nie mogą być podstawą podważania skutków prawomocnego wyroku, jeżeli nie zostały zgłoszone w trakcie tego postępowania. Strona traci zatem

możliwość podnoszenia tych okoliczności, o ile nie wykaże, że nie mogła tego uczynić we właściwym czasie z przyczyn od niej niezależnych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd stwierdził, iż powód mógł w dalszej wnieść sprzeciw od nakazu zapłaty, czego nie uczynił, a następnie mógłby podnosić wszystkie swoje zarzuty i składać wnioski dowodowe.

Skoro powód nie zaskarżył wydanego nakazu zapłaty, który się uprawomocnił, Sąd w niniejszej sprawie nie jest władny badać, czy postępowanie przed SR Słupsku przebiegało w sposób prawidłowy. Powoływanie się przez powoda na postępowanie przed Sądem Rejonowym w Słupsku dotyczącym działu spadku, którym w pkt. 2 przyznał udział K. S. w wysokości 1/4 udziału w nieruchomości przy ul. (...) oraz jego udział w nieruchomości wspólnej na własności R. S. – bez spłat i dopłat, nie jest trafne, albowiem postanowienie to uprawomocniło się w dniu 22.02.2017 r., natomiast nakaz zapłaty w stosunku do powoda uprawomocnił się w dniu 06.12.2015 r.

Nadmienić na marginesie należy, że do działu spadku do odpowiedzialności za długi spadkowe ma zastosowanie zasada z art. 1034 kc. (do chwili działu spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. jeżeli jeden z nich spełnił świadczenie, może żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziałów).

Powód nie udowodnił w niniejszej sprawie – zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. - iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło, a zatem np. że spełnił świadczenie wobec pozwanego, dokonał skutecznego potrącenia wierzytelności, bądź że doszło do zwolnienia z długu. Nie wykazał również by w jakikolwiek inny sposób doszło do zaspokojenia przez niego wierzytelności pozwanego.

Wprawdzie powód zaprzeczył obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym, jednakże nie złożył na te okoliczność żadnych wniosków dowodowych, ograniczając się jedynie do twierdzenia, iż A. S. spłacił zadłużenie praktycznie w całości. Powyższe argumenty powoda nie znalazły potwierdzenia w złożonej przez pozwanego dokumentacji dotyczącej wpłat A. S.. Podkreślenia wymaga, iż postępowanie egzekucyjne zostało ograniczone o kwotę dokonanych wpłat przez A. S. i zaliczone na poczet zadłużenia głównego.

Reasumując, wskazać należy, że ugoda, na którą powoływał się powód była zawarta przez wierzyciela z innym dłużnikiem (A. S.), dotyczyła tego samego długu, a odpowiedzialność A. S. była solidarna z pozostałymi dłużnikami w tym z powodem K. S.. Brak jest spełnienia świadczenia po powstaniu tytułu egzekucyjnego - bowiem wpłaty dokonywane były na podstawie tytułu wykonawczego w toku prowadzonej egzekucji sądowej i pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w tym zakresie spowodowałoby brak podstawy na której komornik dokonywał czynności egzekucyjnych. Co do wpłat w łącznej kwocie 3.822,28 zł. dokonanych przez A. S. - zostały one zarachowane przez powoda na poczet postępowania egzekucyjnego i ograniczono o tę kwotę postępowanie egzekucyjne, zaliczając je na poczet należności głównej. Powództwo główne o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego podlegało oddaleniu.

Oddaleniu też podległo powództwo ewentualne zgłoszone w toku postępowania - o ograniczenie tytułu w wykonawczego z tych samych względów o którym mowa powyżej.

W związku z powyższymi rozważaniami Sąd w niniejszej sprawie nie dopatrzył się przesłanek zmierzających do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności **w całości**, albo jego **ograniczenia**.

Mając powyższe na uwadze, oba powództwo należało oddalić o czym Sąd orzekł jak w pkt. I wyroku.

O kosztach jak w pkt II wyroku orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążając powoda kosztami procesu. Biorąc bowiem pod uwagę wynik sprawy należało stwierdzić, iż przegrał on sprawę, co skutkowałoby koniecznością zwrócenia pozwanemu kosztów postępowania. W ocenie Sądu za przyjętym rozwiązaniem przemawiały sytuacja majątkowa powoda oraz subiektywne przekonaniem o zasadności dochodzenia roszczenia w drodze powództwa opozycyjnego.

Z uwagi na powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji.

dn. 12.02.2018 r.